

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/182/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1225202601
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1225202601.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kristíny Srnkovej a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Ľubomíra Bundzela, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov - matky: C. D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXX/XX, D., v konaní zastúpená: Mgr. Renáta Dobrovodská, advokátka so sídlom Rožňavská 22, Bratislava – mestská časť Ružinov, a otca: C. C. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XXX/XX, J. – I. C., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 40P/121/2025-79 zo dňa 03.09.2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením zo dňa 03.09.2025 súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a výrokom II. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o návrhu, ktorým sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne obmedzil rozsah styku otca s maloletou podľa jej návrhu a znížil výšku vyživovacej povinnosti otca na maloletú.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), článkov 9 ods. 3, 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, článku 5 a ustanovenia § 28 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s podaným návrhom, priloženými listinnými dôkazmi, po aplikovaní príslušných zákonných ustanovení a zvážení všetkých skutočností dospel k záveru, že návrh matky nie je dôvodný. Dôvodil tým, že bezodkladná úprava pomerov účastníkov musí byť naliehavá a odôvodnená individuálnymi okolnosťami konkrétneho prípadu. Súd nariadi neodkladné opatrenie len vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznenie odklad. Vyjadril názor, že na základe skutočností, ktoré mal preukázané v rámci konania o nariadení neodkladného opatrenia a súvisiacich konaní, vrátane konania o nariadení výkonu rozhodnutia vedenom na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 37Em/3/2024, v ktorom súd uznesením zo dňa 28.04.2025 nariadi výkon rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 39P/176/2021 - 233 zo dňa 29.09.2022 a uložil povinnosť matke umožniť styk otca s maloletou, nie je v tomto štádiu konania možné rozhodnúť tak, ako to matka navrhuje. Uviedol, že tak ako súd uvádza v predmetnom uznesení o nariadení výkonu rozhodnutia, právo maloletej vyjadriť sa a povinnosť súdu zohľadniť najlepší záujem dieťaťa nemožno bez ďalšieho

stotožňovať. Mal za to, že v záujme dieťaťa je zachovať rovnocenný vzťah s oboma rodičmi, ktorý vytvorí maloletej priestor rozvíjať aj vzťah s otcom, i keď je zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je v súčasnosti jej primárnou vzťahovou osobou. Dodal, že z doposiaľ zistených skutočností a vykonaného dokazovania v rámci súvisiacich konaní nevyplýval reálny, opodstatnený dôvod, pre ktorý by mal súd pristúpiť k obmedzeniu rozsahu styku otca s maloletou formou neodkladného opatrenia. Návrh matky na zníženie výšky vyživovacej povinnosti otca na maloletú nepovažoval za súladný so záujmom maloletej, pričom otec ako povinný platiť výživné sa jeho zníženia ani nedomáhal. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/150/2024-625 zo dňa 05.11.2024. Ďalšie argumenty matky považoval súd prvej inštancie za nadbytočné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať, k čomu uviedol, že podľa konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

6. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla riadnym a včasným odvolaním matka z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Namietala, že v predmetnej veci došlo závažnému porušeniu jej Ústavou Slovenskej republiky garantovaných procesných práv, konkrétne práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie napriek jej žiadosti obsiahnutej v prípise zo dňa 26.08.2025, konanie o nariadení neodkladného opatrenia nepostúpil v súlade s ust. § 362 CMP príslušnému odvolaciemu súdu, na ktorom je vedené odvolacie konanie vo vzťahu k výkonu rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III č. k. 39P/176/2021-233 zo dňa 29.09.2022. Uviedla, že konanie o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré by malo byť v takýchto prípadoch posudzované odvolacím súdom, zostalo neadresované v zmysle platného právneho rámca. Mala za to, že zmienený zásah do jej práv vedie k právnej neistote, nezrovnalostiam v procesnom postupe a zjavne narušuje princípy spravodlivosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou práva na spravodlivý proces, ako aj základných práv občanov. Poukázala na komentár k ust. § 362 CMP (2. vydanie, C. H. Beck, 2024).

Namietala, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov, a to mnohopočetných psychologických správ maloletej založených v spise, k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré nemajú oporu v predložených dôkazoch a ktoré mali vplyv na rozhodnutie o neodkladnom opatrení. Vyjadrila presvedčenie, že súd nevyhodnotil dôkazy v ich celistvosti, čím došlo k závažnému pochybeniu pri zistení skutkového stavu, keď tieto nesprávne skutkové zistenia následne viedli k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci, čo má za následok nesprávny výrok rozhodnutia. Nakoľko súd považoval jej argumenty za neosvedčujúce neodkladnosť úpravy rodičovských práv a povinností, bola toho názoru, že nevzal do úvahy jej argumentáciu, a to najmä ku kolízii rodičovskej dohody so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Školský zákon“) a správy z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré explicitne a objektívne uvádzajú stav maloletej. Uviedla, že v návrhu požadovala úpravu styku maloletej s otcom za jej prítomnosti každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 9:00 hod. do 11:00 hod. a každú párnú nedeľu v mesiaci v čase od 9:00 hod. do 11:00 hod., nakoľko vychádzajúc z priložených dôkazov považovala za evidentné, že maloletá trpela úzkostnou symptomatológiou viazanou na situácie predávania z jej starostlivosti do starostlivosti otca, ktorej pretrvávanie malo negatívny efekt na jej zdravý psychický vývin. V súvislosti s uvedeným poukázala na správu zo psychologického vyšetrenia PSYCHOVITAL s.r.o., Ambulancia klinickej psychológie zo dňa 09.06.2023 a správu zo psychologického vyšetrenia PSYCHOVITAL s.r.o., Ambulancia klinickej psychológie zo dňa 09.08.2023, ktoré sú založené v spise.

Mala za to, že z návrhu vyplýva nevyhnutná potreba okamžitej a rýchlej ochrany záujmov maloletej, nakoľko maloletá je v súčasnosti zverená do jej osobnej starostlivosti, ona ako matka je jej primárnou vzťahovou osobou a zabezpečuje jej každodennú starostlivosť a výchovu. Poukázala na to, že styk maloletej s otcom osamote v minulosti spôsobil maloletej nepriaznivý psychický stav, čo bolo opakovane dokumentované, a to aj v posledných dvoch reakciách maloletej dňa 03.05.2025 a 08.05.2025, kedy sa otec dostavil na dohodnutý styk. Uviedla, že po zmienených dvoch stykoch kontaktovala Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré ju aj s maloletou pozvalo na pohovor za účelom objektívneho zistenia psychického stavu maloletej, nakoľko sa počas stretnutia s otcom prejavovala plačlivo, keďže ju chcel otec zobrať do J., pričom privolať aj policajnú hliadku, čím evidentne vyeskaloval situáciu, ktorú maloletá vnímala veľmi negatívne. V oboch prípadoch maloletá výslovne prejavila nechotu ísť do J. s otcom, pričom jej reakcie jednoznačne naznačujú, že s ním nechce byť

osamote a tieto okolnosti ukazujú na to, že neexistuje dostatočná vzťahová väzba medzi otcom a maloletou, čo má negatívny dopad na psychické a emocionálne zdravie maloletej. Zdôraznila, že otec nezabezpečuje riadny styk s maloletou a neprejavuje žiadnu iniciatívu k zlepšeniu tohto vzťahu. Tvrdila, že otec sa doposiaľ nezúčastnil znaleckého dokazovania, ktoré by malo slúžiť na objektívne posúdenie vzťahu medzi ním a maloletou a vyhýba sa akýmkoľvek krokom na nápravu situácie. Taktiež neudržiava telefonický ani iný kontakt s maloletou už viac ako dva roky. V súvislosti s uvedeným poukázala na správu ÚPSVaRu zo dňa 13.05.2025 a prípis k odvolaniu vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 15.09.2025, ktorého prílohou je nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 369/2025 zo dňa 03.09.2025. Preto žiadala, aby súd prijal opatrenie umožňujúce maloletej postupne si zvyknúť na čas strávený s otcom za jej prítomnosti, aby sa predišlo ďalšiemu psychickému stresu, a aby bolo zabezpečené, že styk bude prebiehať v prostredí, ktoré bude pre maloletú bezpečné a stabilné. Bola toho názoru, že je v najlepšom záujme maloletej, aby sa tento proces realizoval pod dohľadom, ktorý zabezpečí primerané podmienky pre obnovu vzťahu medzi ňou a otcom, pričom bude dbať na ochranu jej duševného zdravia a osobného rozvoja. Uviedla, že súd prvej inštancie tieto dôkazy nezohľadnil, čím došlo k závažnému porušeniu jej procesných práv, ktoré zabezpečujú nielen ochranu jej práv v konaní, ale aj rovnaký prístup k spravodlivosti a právu na riadne rozhodnutie.

Ďalej namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie o neodkladnom opatrení. Mala za to, že súd nesprávne aplikoval relevantné právne normy a nezohľadnil všetky právne skutočnosti, ktoré mali vplyv na rozhodnutie, keď sa opomenul vysporiadať s otázkou aplikácie ust. § 362 CMP ako aj ust. § 28a ods. 1 Školského zákona, ktorý nesprávny právny výklad viedol k zamietnutiu návrhu. Uviedla, že v konaniach o úprave rodičovských práv a povinností vedených pod sp. zn. 40P/76/2024 a sp. zn. B3-37P/87/2023 nedochádza k vecnému procesnému posunu a rodičovská dohoda je pre kolíziu s povinným predprimárnym vzdelávaním podľa Školského zákona objektívne nevykonateľná, preto podala predmetný návrh, aby do právoplatného rozhodnutia vo veci samej bola situácia predbežne upravená a bol tak zabezpečený najlepší záujem maloletej. Dodala, že v konaní vedenom pod sp. zn. 40P/76/2024 je nariadené znalecké dokazovanie, ktorému sa otec vyhýba a zároveň jej nedal súhlas na psychologické vyšetrenia maloletej. Uviedla, že neodkladnosť opatrenia vyplýva z potreby bezprostredne chrániť stabilitu denného režimu maloletej, najmä riadnu dochádzku do povinného predprimárneho vzdelávania, a zároveň minimalizovať jej psychickú záťaž, pričom navrhované opatrenie je dočasné, primerané a reverzibilné, zasahuje len v nevyhnutnom rozsahu do rodičovských práv a neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Žiadala, aby styk maloletej s otcom prebiehal výlučne mimo času povinného predprimárneho vzdelávania a bez odoberania maloletej zo zariadenia. Vzhľadom na dlhodobý výpadok osobného kontaktu a osvedčené reakcie maloletej by sa mal styk realizovať za jej prítomnosti s možnosťou postupného rozširovania podľa aktuálneho stavu maloletej, pričom otec by bol zaviazaný k súčinnosti k prebiehajúcejmu znaleckému dokazovaniu. Mala za to, že takto formulovaná dočasná úprava rešpektuje právnu úpravu vyplývajúcu zo Školského zákona, zabezpečuje a poskytuje rýchlu a účinnú ochranu najlepšieho záujmu maloletej. Keďže žiadala o úpravu styku na čas do právoplatného skončenia vo veci samej, tak naplnila zákonnú požiadavku, a to dočasnou trvaním neodkladného opatrenia. Súčasne poukázala na vyjadrenie sudkyne počas pojednávania dňa 29.09.2022, v ktorom sa vyslovila, že rodičovská dohoda bude platná maximálne na dva roky, kým maloletá nenastúpi do povinného predprimárneho vzdelávania, čo naznačuje, že rodičovská dohoda by mala byť dočasná a prehodnotená po uplynutí tohto obdobia. Poukázala na dôležitosť vzdelania pre maloletú a na skutočnosť, že maloletá má mať zaručené právo na vzdelanie v súlade so všetkými právnymi predpismi, vrátane Školského zákona. Uviedla, že zákonný nárok na vzdelanie je neoddeliteľnou súčasťou práva na ochranu dieťaťa, a preto je jej cieľom zabezpečiť, aby maloletá mohla pokračovať vo vzdelávaní bez akýchkoľvek prekážok. Práve Školský zákon zaručuje právo na vzdelanie ako kľúčovú zložku v živote maloletej a ona dôsledne usiluje o to, aby toto právo bolo naplnené, aj v prípade, že to vyžaduje určité procesné úpravy a prispôsobenia v súvislosti s rodičovskými právami. Žiadala, aby bolo v rámci právneho rámca a procesných opatrení zohľadnené aj zabezpečenie povinného vzdelávania maloletej, ktoré by malo byť realizované v stabilnom a podporujúcom prostredí, bez rušivých faktorov, ktoré by mohli ohroziť jej prístup k vzdelaniu a ďalší rozvoj. Nepoprela potrebu dobrých vzťahov maloletej s oboma rodičmi, avšak zdôraznila, že v minulosti sa pri styku s otcom objavovali závažné problémy, ktoré mali negatívny dopad na psychický stav maloletej. U maloletej sa často prejavovali negatívne reakcie, snažila sa vyhnúť kontaktu a vykazovala známky psychickej nepohody. Vzhľadom na to, že otec sa s maloletou nestýkal viac ako dva roky, je si vedomá toho, že vzťah medzi nimi sa oslabil a obnovenie kontaktu bude vyžadovať čas, trpezlivosť a odbornú pomoc. Vyjadrila presvedčenie, že aj keď je prítomnosť otca v

živote maloletej nevyhnutná, je nevyhnutné, aby tento proces bol riadený a prispôsobený aktuálnemu stavu maloletej, pričom ochrana jej psychickej pohody musí byť vždy na prvom mieste.

Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie, ktorým obmedzí styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. a každú párnú nedeľu v mesiaci v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. za jej prítomnosti s tým, že miesto stretnutia rodičov pred začiatkom styku bude miesto bydliska maloletej a uloží jej povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Zároveň navrhla, aby súd dočasne upravil výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletej a určil ju na sumu 350,- Eur mesačne. Trvanie neodkladného opatrenia žiadala určiť do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 40P/76/2024, prípadne pod sp. zn. B3-37P/87/2023. Alternatívne odvolaciemu súdu navrhla, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu matka priložila nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 369/2025 zo dňa 03.09.2025, ktorý považovala za kľúčový v súvislosti s rozhodovaním v konaní vedenom pod sp. zn. 40P/121/2025, nesmierne dôležitý a relevantný, pretože sa týka základných práv účastníkov konania a môže mať zásadný vplyv na rozhodovanie v danej veci, pričom v prípise k odvolaniu matka poukázala na jednotlivé body tohto a uviedla, že Ústavný súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že otcov odmietavý prístup k odbornému poradenstvu a jeho pasívny postoj k stretnutiam s maloletou sú neakceptovateľné a nesvedčia o jeho záujme zabezpečiť záujmy dieťaťa. Mala za to, že z tohto nálezu explicitne vyplýva správanie otca, ktoré je absolútne nezlučiteľné s najlepším záujmom maloletej, ako aj konfliktný vzťah rodičov, čo je v priamom rozpore s ochranou maloletej, ktorú i Ústavný súd Slovenskej republiky v predmetnom náleze označil ako „obeť“ týchto konfliktov. Z uvedeného taktiež vyplýva, že rodinné vzťahy v tomto prípade je nutné neodkladne a zatiaľ dočasne (do ukončenia vo veci samej) upraviť, aby naďalej nedochádzalo k zbytočnému traumatizovaniu dieťaťa, čo už v minulosti viedlo k nepriaznivému psychickému stavu maloletej.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 40P/121/2025 je nariadenie neodkladného opatrenia na základe návrhu, ktorým sa matka domáha, aby súd dočasne obmedzil styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. a každú párnú nedeľu v mesiaci v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. za jej prítomnosti s tým, že miesto stretnutia rodičov pred začiatkom styku bude miesto bydliska maloletej, uložil jej povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a dočasne znížil výšku vyživovacej povinnosti otca na maloletú na sumu 350,- Eur mesačne s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 40P/76/2024, prípadne pod sp. zn. B3-37P/87/2023.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

13. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví

maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

14. Podľa § 31 ods. 4 Zákona o rodine, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

15. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

16. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

17. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

18. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

19. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

20. Podľa § 380 ods. 2 CSP, na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

21. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

23. Úvodom odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie nerešpektoval vôľu matky vyjadrenú v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého bolo zrejmé, že predmetný návrh podala do konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 40P/76/2024 v spojení so sp. zn. B3-37P/87/2023 a predmetnú vec zapísal pod novú sp. zn. 40P/121/2025.

24. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, celého spisového materiálu, ako aj s obsahom odvolania matky a jeho príloh, a dospel k záveru, že v prejednávanej veci neboli splnené procesné podmienky na vydanie rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže maloletá nebola v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Účastníkmi konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa sú rodičia a maloleté dieťa, pričom maloleté dieťa ako účastník konania je procesne spôsobilé len v obmedzenom rozsahu v zmysle ust. § 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), podľa ktorého maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. Súd je preto vždy povinný ako predbežnú otázku skúmať procesnú spôsobilosť maloletého dieťaťa v konkrétnom konaní, a to v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 9 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je účastníkom konania maloleté dieťa vo veku 5 rokov (resp. takmer 6 rokov), preto vzhľadom na svoju nedostatočnú rozumovú a vôľovú vyspelosť musí byť v konaní zastúpené. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že účastníkom daného konania je

maloletá a jej rodičia, možno mať vo vzťahu k zákonným zástupcom maloletej (rodičom) pochybnosť o možnej kolízii ich záujmov. Preto bolo v tomto prípade nevyhnutné, aby súd prvej inštancie v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia maloletej ustanovil kolízneho opatrovníka. Funkciou opatrovníka, ktorý má v konaní pred súdom postavenie účastníka konania, je chrániť práva a právom chránené záujmy maloletého dieťaťa v konaní, pričom opatrovník pri ochrane práv dieťaťa zohľadňuje aj názor dieťaťa k prejednávanej veci. Opatrovník má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, navrhnúť vykonanie procesných dôkazov a taktiež navrhnúť súdu ako má vo veci rozhodnúť vzhľadom na záujem dieťaťa a názor dieťaťa k prejednávanej veci, ktorý súdu prezentuje. Keďže v prejednávanej veci nejde o prípad neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého dieťaťa podľa ust. § 365 CMP, v ktorom zákon upúšťa od nutnosti ustanovovať maloletemu dieťaťu procesného opatrovníka (§ 365 ods. 4 CMP), bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie ustanoviť maloletej opatrovníka a aj jeho prostredníctvom zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie. Hoci súd prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 40P/121/2025 neustanovil maloletej kolízneho opatrovníka, v záhlaví svojho rozhodnutia uviedol, že maloletá je zastúpená kolíznym opatrovníkom – Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, ktorému následne v konaní doručoval všetky písomnosti.

25. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia, teda predovšetkým preukázať správnosť rozhodnutia. Odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie teda musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie prvoinštančného súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

26. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

27. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.01.2019 sp. zn. 6Cdo/98/2017).

28. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že prvoinštančný súd sa vyššie danými kritériami neriadil. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje náležitosti predpokladané a požadované pre takéto rozhodnutie ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Povinnosťou súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V preskúmvanej veci je však odvolací súd nemal inú možnosť ako konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je celkom nepochybne nepreskúmateľné, keďže súd prvej inštancie neuviedol žiadne relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Súď síce uviedol, čoho sa navrhovateľka domáhala a aké skutočnosti tvrdila, avšak v odôvodnení napadnutého uznesenia úplne absentujú dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie považoval konkrétne skutkové tvrdenia matky uvedené v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia za neodôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Súď prvej inštancie síce vo všeobecnosti uviedol, že na základe skutočností, ktoré mal v konaní o nariadení neodkladného opatrenia a v súvisiacich konaniach, vrátane konania o nariadení výkonu rozhodnutia vedenom na súde

prvej inštancie pod sp. zn. 37Em/3/2024, preukázané, nie je možné rozhodnúť matkou navrhovaným spôsobom, avšak uvedené konštatovanie súdu je príliš vágne, absentujúce uvedenie konkrétnych skutočností, ktoré súd považoval za preukázané, resp. pre potreby tohto konania aspoň osvedčené, keď odvolaciemu súdu nie je zrejmé, na základe akých konkrétnych preukázaných skutočností k uvedenému záveru dospel. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa opomenul vysporiadať s matkou v návrhu deklarovanými skutočnosťami, nijako neskúmal matkou zmienenú kolíziu aktuálnej úpravy styku otca s maloletou vyplývajúcej z rodičovskej dohody s povinným predprimárnym vzdelávaním maloletej odkazujúc na ustanovenia Školského zákona, keď sa zároveň v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal ani s matkou v konaní predloženými listinnými dôkazmi. Napadnuté rozhodnutie teda nedáva účastníkom konania odpoveď na základné otázky, keďže z neho nevyplýva k akým zisteniam súd dospel, ako svoje zistenia vyhodnotil a na základe akých úvah ich pretavil do rozhodnutia. Je absolútne nedostatočné, aby súd svoj záver, pre ktorý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol odôvodnil iba všeobecným konštatovaním o v konaní preukázaných skutočnostiach bez ich bližšej konkretizácie. Vzhľadom na tieto okolnosti je napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nepresvedčivé a jeho závery sú odvolacím súdom nepreskúmateľné.

29. Keďže svojím nesprávnym postupom súd prvej inštancie znemožnil odvolateľke uskutočnenie základných procesných práv, ktoré jej patria, došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

30. Pozornosti odvolacieho súdu neunikla ani tá skutočnosť, že prvoinštančný súd v záhlaví napadnutého uznesenia uviedol Okresnú prokuratúru Bratislava III a následne s ňou v konaní konal, resp. doručoval jej písomnosti, a to i napriek tomu, že Okresná prokuratúra Bratislava III v tomto konaní nevyužila oprávnenie vyplývajúce z ust. § 13 ods. 1 CMP a do daného konania nevstúpila. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že pokiaľ prokurátor nevyužije vstupové oprávnenie vyplývajúce z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia, súd nemôže danú skutočnosť nebrať v úvahu a konať s ním ako s účastníkom konania, a to ani v prípade, ak prokurátor do iného konania vo veci starostlivosti súdu o totožnú maloletú vstúpil.

Súd prvej inštancie do spisu založil fotokópiu plnomocenstva pre právneho zástupcu otca datovanú dňom 27.06.2023 (čl. 84 spisu), ku ktorej nebola pripojená osvedčovacia doložka a nebolo možné zistiť z akého súdneho spisu je táto fotokópia vyhotovená, resp. či bolo takéto plnomocenstvo uložené v spisoch súdnej správy príslušného súdu. Odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti, že zástupca sa môže legitimovať aj tzv. všeobecným splnomocnením, ktoré ho generálne oprávňuje na zastupovanie strany (účastníka konania) vo všetkých súdnych konaniach, prípadne v určitých druhoch konaní. Takéto splnomocnenie možno uložiť do spisov súdnej správy príslušného súdu (tzv. prezidiálne splnomocnenie) a v konkrétnom konaní sa naň odvolať. V opačnom prípade musí zástupca predložiť súdu všeobecné splnomocnenie v každom konaní, v rámci ktorého bude stranu (účastníka konania) zastupovať.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, s prihliadnutím na vytknuté pochybenia odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil vec na ďalšie konanie.

32. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP, obratom ustanoví maloletej kolízneho opatrovníka, ktorého vyzve na vyjadrenie k návrhu matky, v prípade potreby môže v skrátených lehotách dokazovanie aj doplniť a následne posúdi, či tu je alebo nie je potreba nariadenia neodkladného opatrenia v záujme ochrany práv maloletej s prihliadnutím na jej najlepší záujem. Zároveň preverí, či je otec aj v predmetnom konaní zastúpený zvoleným právnym zástupcom na základe platného plnomocenstva (viď bod 30 druhej odrážky tohto rozhodnutia). Súd prvej inštancie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite a dôkladne odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP.

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).